

Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Finansiel markedsdeltager Arbejdsmarkedets Tillægspension, LEI-kode: 549300Y1IIQ0WYJR9F68

Sammenfatning

Arbejdsmarkedets Tillægspension (LEI-kode: 549300Y1IIQ0WYJR9F68) (herefter ATP) tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af sine investeringsbeslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra ATP og dennes datterselskaber, dvs. ATP Timberland Invest K/S, ATP Ejendomme A/S, ATP Real Estate Partners I K/S, ATP Private Equity K/S, ATP Private Equity Partners IV K/S, ATP Private Equity Partners V K/S, ATP Private Equity Partners VI K/S, ATP Private Equity Partners VII K/S, ATP Private Equity Partners VIII K/S og Kapitalforeningen ATP Invest.

Denne erklæring om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer omfatter referenceperioden fra den 1. januar til den 31. december 2022.

ATP's arbejde med samfundsansvar i investeringer har i mange år været baseret på en dobbeltmaterialitetstilgang med fokus på både samfundsmæssig og finansiell materialitet. Begge dele styres i ATP gennem Politik for samfundsansvar i investeringer i ATP Koncernen, som udgør ATP's politik for integration af bæredygtighedsrisici og ATP's politik for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger.

I erklæringen rapporterer ATP på hver af de obligatoriske samt to frivillige indikatorer for negativ indvirkning på bæredygtighed for ATP's investeringer. Foruden at rapportere ATP's investeringers indvirkning på den enkelte indikator beskriver ATP i erklæringen kort de i 2022 truffede og for 2023 planlagte foranstaltninger med hensyn til den givne indikator. Overordnet har disse foranstaltninger i 2022 hovedsageligt handlet om at etablere et datagrundlag for ATP's rapportering på indikatorerne for negativ indvirkning på bæredygtighed. I 2023 vil ATP arbejde med at forbedre dette datagrundlag, der på nuværende tidspunkt er mangelfuldt på flere måder. Her vil ATP både have fokus på det data om indikatorerne, der leveres af dataudbydere, og på selskabers egen rapportering på indikatorerne. Herudover vil ATP i 2023 undersøge forskellige sektors respektive indvirkninger samt undersøge indikatorernes samspil med finansiell materialitet.

Da det er første gang, ATP's erklæring er baseret på en referenceperiode med konkret selskabsdata, indeholder nærværende erklæring ikke en historisk sammenligning. ATP's næste erklæring med referenceperioden 1. januar til 31. december 2023 vil indeholde en sådan historisk sammenligning. ATP bruger til børsnoterede aktiver data fra MSCI, for unoterede aktiver og fonde bruger ATP data rapporteret fra selskaber og fonde, og for ejendomme anvendes faktisk bygningsdata.

Interesserede læsere kan finde mere information i ATP's Rapport om negative bæredygtighedsvirkninger 2022.

Summary

Arbejdsmarkedets Tillægspension (LEI: 549300Y1IIQ0WYJR9F68) (hereafter ATP) considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of ATP and its subsidiaries, namely ATP Timberland Invest K/S, ATP Ejendomme A/S, ATP Real Estate Partners I K/S, ATP Private Equity K/S, ATP Private Equity Partners IV K/S, ATP Private Equity Partners V K/S, ATP Private Equity Partners VI K/S, ATP Private Equity Partners VII K/S, ATP Private Equity Partners VIII K/S and Kapitalforeningen ATP Invest.

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2022.

ATP's work with responsibility in investments has for many years been based on a double materiality approach with a focus on both societal and financial materiality. Both are managed in ATP through ATP's Policy for responsibility in investments, which constitutes ATP's policy for integrating sustainability risks and ATP's policy for identifying and prioritizing principal adverse sustainability impacts.

In the statement, ATP reports on each of the mandatory and two additional adverse sustainability indicators for ATP's investments. In addition to reporting the impact of ATP's investments on these indicators, ATP briefly describes the actions taken in 2022 and planned for 2023 with regard to the given indicator. In broad terms, in 2022 these actions have mainly concerned establishing a foundation of data for ATP's reporting on the adverse sustainability indicators. In 2023, ATP will work to improve this data foundation, which is currently deficient in several ways. ATP will focus both on the data on the indicators supplied by data providers, and on companies' own reporting on the indicators. In addition, in 2023, ATP will examine the respective impacts on the indicators of different sectors as well as examine the interaction of the indicators with financial materiality. As it is the first time that ATP's statement is based on a reference period with concrete company data, this statement does not contain a historical comparison. ATP's next statement with the reference period 1 January to 31 December 2023 will contain such a historical comparison.

Interested readers can find more information in ATP's Report on adverse sustainability impacts 2022.

Beskrivelse af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning [år n]	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
--	-----------	--------------------	----------------------	------------	---

KLIMARELATEREDE OG ANDRE MILJØRELATEREDE INDIKATORER

Drivhusgas-emissioner	1. Drivhusgasemissioner	Scope 1- drivhusgasemissioner	629.668 ton	N/A	N/A	ATP har en ambition om, at alle portefølje-selskaber i 2025 skal rapportere dækkende på scope 1, 2, og 3 med henblik på at selskaber kan lave reelle emissions-reduktioner. ATP vil i 2023 have dialog
		Scope 2- drivhusgasemissioner	102.803 ton			
		Scope 3- drivhusgasemissioner	7.772.749 ton			
		Drivhusgasemissioner i alt	8.505.219 ton			
	2. CO ₂ -aftryk	CO ₂ -aftryk	816,5 ton/mio. EUR			

	3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	1.237,3 ton/mio. EUR			med de selskaber, som endnu ikke rapporterer fyldestgørende.
	4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	Andel af investeringer i virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	14,5 pct.	N/A	N/A	ATP har truffet en række investeringsmæssige beslutninger, som nu og fremadrettet begrænser, hvilke selskaber, ATP investerer i inden for fossile brændstoffer.
	5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi	Andel af investeringsmodtagende virksomheders forbrug af ikkevedvarende energi og produktion af ikkevedvarende energikilder i forhold til vedvarende energikilder udtrykt i procent af de samlede energikilder	71,9 pct.	N/A	N/A	Som følge af ATP's klimaambitioner vil ATP have selskaber til at lave reelle emissionsreduktioner. Derfor opfordrer ATP selskaber til at rapportere fyldestgørende om deres energiforbrug.
	6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	Energiforbrug i GWh pr. mio. EUR i indtægter for investeringsmodtagende virksomheder pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	A: 0,14 B: 0,83 C: 0,56 D: 1,65 E: 7,16 F: 1,02 G: 0,10 H: 0,82	N/A	N/A	ATP har tidligere kortlagt investeringer i energiintensive sektorer og vil på baggrund af dette års indikatorer i 2023 vurdere, om det er

			I: 0,55 ¹			relevant med yderligere indsatser.
Biodiversitet	7. Aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med anlæg/aktiviteter i eller tæt på biodiversitetsfølsomme områder, hvis disse investeringsmodtagende virksomheders aktiviteter har en negativ indvirkning på disse områder	0,0 pct.	N/A	N/A	ATP har i 2022 arbejdet med at etablere et datagrundlag for sin rapportering og vil i 2023 arbejde med at forbedre dette datagrundlag, afdække sektorers indvirkning samt undersøge samspillet med finansiell materialitet.
Vand	8. Udledning til vand	Ton udledning til vand, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	27,8	N/A	N/A	ATP har i 2022 arbejdet med at etablere et datagrundlag for sin rapportering og vil i 2023 arbejde med at forbedre dette datagrundlag, afdække sektorers indvirkning samt undersøge samspillet

¹ A = Landbrug, skov og fiskeri, B = Råstofudvinding, C = Industri, D = El, gas og varmforsyning, E = Vandforsyning, F = Bygge og anlæg, G = Handel og autoreparation, H = Transport og opbevaring, I = Fast ejendom.

						med finansiel materialitet.
Affald	9. Andel af farligt affald og radioaktivt affald	Ton farligt affald og radioaktivt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	34,6	N/A	N/A	ATP har i 2022 arbejdet med at etablere et datagrundlag for sin rapportering og vil i 2023 arbejde med at forbedre dette datagrundlag, afdække sektorer indvirkning samt undersøge samspillet med finansiel materialitet.
INDIKATORER VEDRØRENDE SOCIALE OG PERSONALEMÆSSIGE SPØRGSMÅL SAMT RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHEDERNE OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE						

Sociale og personalemæssige spørgsmål	10. Overtrædelser af FN's Global Compact-principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	0 pct.	N/A	N/A	ATP's politik for samfundsansvar sætter en række begrænsninger for ATP's investeringer, herunder OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. ATP arbejder løbende på at tilse overholdelsen af politikken.
	11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker for overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder eller mekanismer til behandling af klager med henblik på at imødegå overtrædelser af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	42,1 pct.	N/A	N/A	ATP har i en årrække arbejdet på at udbrede kendskabet til OECD's retningslinjer og få selskaber til at holde egne processer op mod disse. I 2023 vil ATP søge at styrke datagrundlaget for sin rapportering på børsnoterede selskaber, som i dag er upræcist – se ATP's Rapport om negative bæredygtighedsvirkninger for uddybning. ATP vil ligeledes søge at

						øge brugen af OECD's retningslinjer blandt ATP's unoterede selskaber.
	12. Ukorrigeret lønforskel mellem kønnene	Gennemsnitlig ukorrigeret lønforskel mellem kønnene i de investeringsmodtagende virksomheder	12,7 pct.	N/A	N/A	ATP har i 2022 arbejdet med at etablere et datagrundlag for sin rapportering og vil i 2023 arbejde med at forbedre dette datagrundlag, afdække sektorerens indvirkning samt undersøge samspillet med finansiel materialitet.
	13. Kønsdiversitet i bestyrelsen	Forhold i gennemsnit mellem kvindelige og mandlige bestyrelsesmedlemmer i de investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt i procent af alle bestyrelsesmedlemmer	26,9 pct.	N/A	N/A	ATP's globale pejlemærke for bestyrelser er, at hvert køn bør være repræsenteret med mindst 30 pct.
	14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben	0,0 pct.	N/A	N/A	ATP investerer ikke i selskaber, der producerer kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition,

						kemiske våben og biologiske våben).
Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning [år n]	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
Miljømæssige	15. Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtagende landes drivhusgas-emissionsintensitet	176,8 tons CO2e/mEUR	N/A	N/A	ATP er primært investeret i danske og tyske statsobligationer, hvor der foreligger ambitiøse reduktionsplaner.

Sociale	16. Investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder (absolut tal og relativt talt divideret med alle investeringsmodtagende lande) som omhandlet i internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fald national lovgivning	0,0 pct.	N/A	N/A	ATP finder dette tal tilfredsstillende.
Indikatorer for investeringer i fast ejendom						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning [år n]	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Fossile brændstoffer	17. Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom	Andel af investeringer i fast ejendom, der er involveret i udvinding, oplagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer	0 pct.	N/A	N/A	ATP forventer ikke at få eksponering i fast ejendom med denne type aktiviteter.
Energieffektivitet	18. Eksponering for energiineffektiv fast ejendom	Andel af investeringer i energiineffektiv fast ejendom	71,9 pct.	N/A	N/A	ATPs danske ejendomsportefølje består hovedsageligt af ældre ejendomme. Når de

						igangværende renoveringsprojekter og nye byggerier færdiggøres og ejendommene tages i brug, vil kombineret med energi-forbedringer bidrage til at nedbringe andelen af ejendomme med et relativt højt energiforbrug.
Andre indikatorer for de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer						
Udledning af vand, affald og materiale	6. Forbrug og genanvendelse af vand ²	1. Gennemsnitlig mængde vand, der forbruges af de investeringsmodtagende virksomheder (i kubikmeter) pr. mio. EUR i indtægter for de investeringsmodtagende virksomheder 2. Vægtet gennemsnitlig procentdel af vand, der genanvendes og genbruges af investeringsmodtagende virksomheder	1: 1.370,4 2: 9,13 pct.	N/A	N/A	ATP vil i 2023 arbejde med at forbedre datagrundlaget, afdække sektorers indvirkning samt undersøge samspillet med finansiell materialitet.
Sociale og	1. Investeringer i virksomheder	Andel af investeringer i	30,0 pct.	N/A	N/A	ATP vil i 2023

² ATP har valgt denne indikator ud fra en relevansbetragtning, men det har vist sig, at den data, som ATP har adgang til for børsnoterede selskaber, er meget mangelfuldt. ATP's besvarelse for så vidt angår denne indikator er derfor baseret alene på data fra ATP's investeringer i unoterede selskaber.

personalemæssige spørgsmål	uden politikker til forebyggelse af arbejdsulykker	investeringsmodtagende virksomheder uden politikker til forebyggelse af arbejdsulykker				arbejde med at forbedre datagrundlaget, afdække sektorers indvirkning samt undersøge samspillet med finansiell materialitet.
----------------------------	--	--	--	--	--	--

Beskrivelse af politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

ATP's politik for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger udgøres af Politik for samfundsansvar i investeringer i ATP Koncernen, der senest er godkendt af ATP's Bestyrelse d. 13. december 2022. Politikken opdateres og godkendes af ATP's Bestyrelse på årlig basis. ATP's daglige ledelse varetager ATP's investeringer indenfor disse rammer og har sammen med Komitéen for samfundsansvar ansvaret for, at rammerne overholdes. Komitéen for samfundsansvar har ATP's direktør som formand og har ansvar for at fastlægge processer, der sikrer overholdelse af ATP's Politik for samfunds-ansvar i investeringer i ATP Koncernen, og for at koordinere ATP's arbejde med samfundsansvar generelt. Komitéen er endvidere – som fastlagt i ATP's bestyrelses Politik for aktivt ejerskab – koordinator for ATP's arbejde med aktivt ejerskab.

I forbindelse med ATP's investeringsforums behandling af ATP's investeringer vurderes negative bæredygtighedsvirkninger som en integreret del af de samlede investeringsovervejelser.

I forhold til den faktiske identificering og prioritering af negative bæredygtighedsvirkninger, der vedrører menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, korrupsion, bestikkelse og andre spørgsmål behandlet i internationale konventioner og traktater med Danmarks tiltrædelse, anvender ATP systematisk screening og overvågning af ATP's investeringer og det omkringliggende investeringsunivers som de primære metoder. I den forbindelse anvender ATP en række forskellige informationskilder, der på lige status indgår i ATP's vurderingsprocesser, herunder research og data fra eksterne dataudbydere, offentligt tilgængelig information i form af bl.a. retsdokumenter, journalistiske undersøgelser, NGO-rapporter og selskabers egen rapportering.

For så vidt angår børsnoterede aktier har ATP en relativt dynamisk portefølje, og derfor består vores due diligence-arbejde med hensyn til negative bæredygtighedsvirkninger ikke kun i at screene vores aktuelle investeringer, men også i at foretage risikobaserede screeninger af det omkringliggende univers af aktier for at imødegå og minimere potentielle negative bæredygtighedsvirkninger af fremtidige investeringer.

For så vidt angår investeringer i unoterede aktiver sker ATP's identificering og prioritering af negative bæredygtighedsvirkninger dels som del af den individuelle due diligence-indsats inden en given investering, dels i kraft af det aktive ejerskab, som ATP udfører overfor sine aktiver i løbet af ejerperioden.

På tværs af de forskellige indsatser er ATP's metode dels på baggrund af de tilgængelige informationskilder at vurdere, om det pågældende selskab forårsager en negativ bæredygtighedsvirkning, dels at vurdere væsentligheden af en sådan mulig negativ bæredygtighedsvirkning, og om den udgør en overtrædelse af ATP's Politik for samfundsansvar i investeringer i ATP Koncernen. Prioritering og tilrettelæggelse af ATP's indsatser sker på baggrund af disse vurderinger.

ATP er bevidst om, at der er begrænsninger og mulige fejlkilder i vores metoder til at identificere og prioritere de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger. For børsnoterede aktier er der eksempelvis den fejlkilde, at eksterne dataudbydere kan levere fejlbehæftet eller mangelfuld information, og for unoterede aktiver er der den begrænsning, at den tilgængelige bæredygtighedsrelaterede information på de enkelte selskaber kan være utilstrækkelig. ATP tilpasser og udvider løbende sine tiltag for at håndtere disse udfordringer. I forhold til unoterede aktiver indhenter ATP eksempelvis bæredygtighedsrelateret information, herunder information i forhold til negative bæredygtighedsvirkninger, direkte fra sine porteføljeselskaber på årlig basis og med løbende opfølgning.

Politikker for aktivt ejerskab

Rammen for ATP's arbejde med aktivt ejerskab overfor sine porteføljeselskaber dannes af Politik for samfundsansvar i investeringer i ATP Koncernen og Politik for aktivt ejerskab i ATP Koncernen.

Politik for aktivt ejerskab i ATP Koncernen sætter de overordnede rammer for ATP's løbende aktive ejerskab i forhold til alle selskaber, hvor ATP ejer børsnoterede aktier. Politikken har til formål at fremme selskabernes langsigtede værdiskabelse blandt andet ved at sikre, at selskaberne mitigerer bæredygtighedsrisici i tilstrækkelig grad. Politikken fastsætter ATP's principper for aktivt ejerskab og beskriver de forskellige fremgangsmåder, som ATP benytter i udøvelsen af sit aktive ejerskab.

Politik for samfundsansvar i investeringer i ATP Koncernen sætter de overordnede rammer for det aktive ejerskab, ATP udøver overfor selskaber – børsnoterede såvel som unoterede – hvor der er indikationer på, at selskabet kan have brudt ATP's politik, for eksempel ved at forårsage væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger. Politikken fastsætter blandt andet, at dialog og fokus på forbedringer er ATP's foretrukne redskab i spørgsmål om samfundsansvar, mens eksklusion ses som et redskab, der kan tages i anvendelse, når alle andre muligheder er udtømte.

Henvisninger til internationale standarder

I sit bæredygtighedsrelaterede arbejde inddrager ATP en række internationale standarder, herunder adfærdskodekser for ansvarlig forretningsskik og internationalt anerkendte standarder for due diligence og rapportering. Det drejer sig bl.a. om EU's og FN's menneskerettighedskonventioner, ILO's kernekonventioner, de internationale anti-korruptionskonventioner, FN's Parisaftale, FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling mv. Endvidere læner ATP sig op ad OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder (og deri indeholdt FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv), særligt OECD's egen vejledning til, hvordan investorer bør søge at overholde disse retningslinjer.

Der findes imidlertid ikke nogen anerkendt måde at måle en finansiel markedsdeltagers overholdelse af eller tilpasning til disse standarder, hvorfor ATP ikke gør dette. Ligeledes finder ATP det grundet metodemæssige udfordringer ikke relevant at forsøge at opgøre ATP's grad af tilpasning til Parisaftalens mål.

ATP's arbejde med bæredygtighedsrisici peger i retning af, at målemetoder, data mv., til at vurdere indvirkningen på værdien af investeringerne ikke er udviklet på samme niveau som traditionelle risikofaktorer. ATP arbejder løbende på at forbedre mulighederne for at integrere bæredygtighedsrisici ved at udvikle og prøve nye metoder fx ved at arbejde med klimadata, som er det område, der i ATP's vurdering er længst fremme jf. ATP's politik for samfundsansvar.

Historisk sammenligning

Da det er første gang, ATP's erklæring er baseret på en referenceperiode med konkret selskabsdata, indeholder nærværende erklæring ikke en historisk sammenligning.